

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

عنوان سند: شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره کارشناسی
شماره سند: ۵۵۹۷۲۸ در اتوماسیون اداری
تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۲-۰۹-۲۰

تاریخ	حوزه اقدام کننده	اقدامات
۱۴۰۲-۰۹-۱۹	شورای دانشگاه	تصویب نهایی
۱۴۰۲-۰۸-۲۰	شورای آموزشی دانشگاه	تایید و تصویب اولیه
-	مدیریت امور آموزشی دانشگاه	تهیه کننده

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقای کیفیت آموزشی در دانشگاه صنعتی شاهرود و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی-محور، شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره تحصیلی کارشناسی در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، نظم بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان دوره کارشناسی مطابق با آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی (سند شماره عتف-آ-۲۲۱۴ مصوب جلسه شماره ۹۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی) می‌باشد.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته‌شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی که منجر به دانش‌آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره ۲: دانشجو در صورت مردودی درس پیش‌نیاز، می‌تواند در نیم‌سال بعد یک درس را طبق شرایط دانشکده و پس از موافقت استاد راهنمای (مشاور) آموزشی به‌صورت هم‌نیاز با آن اخذ نماید. **چنانچه دانشجو موفق به گذراندن درس پیش‌نیاز نشود، نمره درس هم‌نیاز با آن حذف خواهد شد.**

ماده ۶. در صورت به‌دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس در سنوات مجاز، انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، مشمول پرداخت هزینه مطابق مصوبات هیئت امنای دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۱: منظور از حذف غیرموجه در سنوات مجاز، هرگونه حذف درس به‌استثنای موارد تاییدشده توسط کمیته منتخب شورای آموزشی یا کمیسیون موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیم‌سال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتیکه به تشخیص کمیته منتخب شورای آموزشی، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس، از مجموع درس‌های آن نیم‌سال حذف می‌شود.

تبصره ۲: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد.

تبصره ۳: اساتید باید حداکثر ۱۵ روز پس از برگزاری هر جلسه درس نسبت به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در سامانه گلستان اقدام نمایند.

تبصره ۴: دانشجوی **قهرمان** به‌شرط حضور در اردو یا مسابقات ورزشی می‌تواند در ۵ جلسه از ۱۶ جلسه دروس نظری و عملی غیبت موجه نماید. در صورت غیبت موجه در امتحانات به‌دلیل حضور در اردو یا مسابقات، دانشجو می‌تواند بدون حضور مجدد در کلاس در امتحان دروس مذکور در نیم‌سال بعدی یا نیم‌سال تابستان شرکت نماید. چنانچه تعداد غیبت‌های دانشجو در امتحانات به بیش از نصف واحدهای اخذ شده برسد، ثبت‌نام در نیم‌سال بعدی منوط به اخذ یک عنوان درسی جدید خواهد بود. تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانشجوی **قهرمان** به‌عهده کمیته منتخب شورای آموزشی می‌باشد.

تبصره ۵: دانشگاه می‌تواند با درخواست کتبی دانشجوی **قهرمان** با دو بار حذف همه دروس یک نیم‌سال (حذف نیم‌سال اول بدون احتساب و نیم‌سال دوم با احتساب در سنوات) به‌شرط حضور در اردو یا مسابقات و دارا بودن سایر شرایط قانونی موافقت نماید.

تبصره ۶: دانشجوی قهرمان در صورت دارا بودن سایر شرایط قانونی و حضور در اردو یا مسابقات ورزشی مجاز است با تایید گروه آموزشی با حفظ حداقل ۱۲ واحد آموزشی دو درس را حذف اضطراری نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲: مدرس هر درس باید گزارش نمره ارزیابی نهایی دروس دانشجویان را مطابق با دستورالعمل برگزاری امتحانات (مصوب شورای آموزشی دانشگاه) در سامانه گلستان ثبت نماید.

تبصره ۳: مدرس درس موظف است در بازه زمانی تعیین شده در دستورالعمل برگزاری امتحانات، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان در سامانه گلستان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را جهت اطلاع دانشجو و دانشگاه در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۴: مدرس درس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به‌عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیم‌سال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۵: نمره هر یک از دروس پس از ثبت و تایید در سامانه گلستان غیر قابل تغییر می‌باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط خود عمل می‌نماید.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ۸ نیم‌سال بوده و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل از دانشجو سلب می‌شود و دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می‌باشد، به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیم‌سال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیم‌سال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال
- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیم‌سال تحصیلی
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیم‌سال تحصیلی

ماده ۱۰: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به صورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک‌بار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیم‌سال توسط دانشجو به‌عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیم‌سال تحصیلی، در پایان همان نیم‌سال تحصیلی در وضعیت دانشجو به‌عنوان انصراف از تحصیل اعمال می‌شود.

تبصره ۳: چنانچه دانشجو حداکثر تا سه هفته از شروع کلاس‌ها مراجعه نماید، در صورت تشخیص موجه بودن دلایل دانشجو توسط اداره کل آموزش دانشگاه، با پرداخت جریمه نقدی (مصوب هیات رئیسه) مجاز به انتخاب حداکثر ۱۴ واحد خواهد شد. در این صورت ۳ جلسه تاخیر در ثبت‌نام به‌عنوان غیبت در درس‌های اخذ شده در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۴: دانشکده‌ها باید چهار هفته پس از شروع کلاس‌ها، نسبت به اخذ گزارش دانشجویان ثبت‌نام نکرده دانشکده ذیربط اقدام و لیست دانشجویان مذکور را به اداره کل آموزش جهت صدور حکم انصراف از تحصیل ارسال نمایند.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیم‌سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیم‌سال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیم‌سال و کل دوره **محاسبه می‌شود.**

تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیم‌سال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. حذف درس مردودی با استفاده از این تبصره، مشروطی دانشجو در نیم‌سال‌های قبل را خنثی نمی‌کند و شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به‌واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود، از شمول تسهیلات خود خارج نماید. این تبصره شامل دروسی که دانشجو به‌دلیل تقلب با حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کند، نمی‌شود. استفاده از تسهیلات این تبصره **فقط** در زمان فارغ‌التحصیلی دانشجو امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۲. معادل‌سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته‌ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود:

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول ۱۲ (دوازده) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد، نمی‌تواند معادل سازی شود.

ج) به‌منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در رشته قبلی در گروه آموزشی جدید بررسی و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که:

۱) در دانشگاه‌های دولتی (غیر از دانشگاه پیام نور) گذرانده باشد. معادل‌سازی و پذیرش دروس گذرانده شده در دانشگاه‌های غیرانتفاعی، پیام نور و آزاد فقط در مورد دروس عمومی و معارف اسلامی انجام خواهد شد.

۲) به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق سرفصل مصوب) داشته باشد.

۳) معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم‌عرض (حضوری به حضوری)، انجام می‌شود. لذا فقط دروسی که دانشجو در دوره‌های حضوری گذرانده باشد، قابل معادل‌سازی می‌باشند.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، ۱ نیم‌سال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کارشناسی کاسته می‌شود.

ه) در صورتی که دروس گذرانده شده دانشجو فقط دروس عمومی و معارف اسلامی باشد، معادل‌سازی دروس بر عهده اداره کل آموزش است.

ماده ۱۳. تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، توسط شورای آموزشی دانشگاه تصویب و ابلاغ می‌گردد.

بخش دوم: مواد اختصاصی

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیم‌سال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه (طبق تبصره ۳ همین ماده)، میزان پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره ۳: افزایش سنوات نیم‌سال نهم در صورتی موجه تلقی می‌شود که دانشجو حداقل ۱۲۰ واحد درسی در مجموع نیم‌سال‌های قبلی گذرانده باشد. افزایش سنوات نیم‌سال دهم مستلزم پرداخت هزینه مطابق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۴: نیم‌سال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می‌کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می‌شود.

تبصره ۵: حداقل مدت مجاز برای دانش‌آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیم‌سال تحصیلی می‌باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی به‌شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱: دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان در شیوه‌های غیر حضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به‌صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیم‌سال ۱۲ است. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیم‌سال، مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجو در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیم‌سال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱: حداکثر تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو در نیم‌سال پس از مشروطی ۱۴ واحد مطابق نظر استاد راهنمای (مشاور) آموزشی می‌باشد.

تبصره ۲: دانشکده‌ها باید پس از نهایی شدن نمرات در سیستم گلستان نسبت به صدور حکم اولیه محرومیت از ادامه تحصیل دانشجویانی که بیش از حد مجاز مشروط شده‌اند، اقدام و لیست دانشجویان مذکور را جهت اقدام لازم به اداره کل آموزش ارسال نمایند.

ماده ۱۷: انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیم‌سال تحصیلی برای دانشجوی الزامی است.

تبصره ۱: حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیم‌سال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲: اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیم‌سال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیم‌سال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در نیم‌سال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می‌تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۴: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می‌شود، با تایید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵: دانشکده‌ها باید پس از اتمام تاریخ حذف و اضافه نسبت به اخذ گزارش تخلف آموزشی «کف واحدهای اخذ شده» توسط دانشجو اقدام نموده و مواردی را که دانشجو کمتر از ۱۲ واحد اخذ کرده و خارج از اراده او نبوده به اداره کل آموزش جهت حذف آن نیم‌سال ارسال نمایند. همچنین دانشکده‌ها باید نسبت به اخذ گزارش تخلف آموزشی «واحدهای مازاد بر سقف مجاز اخذ شده» توسط دانشجو اقدام نموده و لیست مربوطه را جهت حذف واحدهای مذکور به اداره کل آموزش ارسال نمایند.

تبصره ۶: دانشجویان کلیه رشته‌های تحصیلی می‌توانند حداکثر ۲ درس از جدول دروس عمومی - اختیاری (دروس مازاد) در چارچوب سنوات مجاز و مازاد بر سقف واحدهای دوره با ثبت نمره دروس و تاثیر در معدل نیم‌سال و معدل کل اخذ نمایند.

تبصره ۷: ثبت‌نام مقدماتی نیم‌سال آتی برای دانشجویان الزامی است. حداقل تعداد واحد قابل اخذ در ثبت‌نام مقدماتی ۱۲ واحد و حداکثر واحد قابل اخذ ۲۴ واحد می‌باشد.

تبصره ۸: تعداد دروس قابل اخذ و حذف در انتخاب واحد نیم‌سال، اضافه بر ثبت‌نام مقدماتی ۳ درس می‌باشد.

تبصره ۹: حداکثر تعداد درس قابل اخذ و یا حذف در مرحله حذف و اضافه ۲ درس می‌باشد.

تبصره ۱۰: دانشکده می‌تواند نسبت به حذف درس یا دروس عملی و کارگاهی که دانشجو در پیش‌ثبت‌نام انتخاب ننموده است، اقدام نماید.

تبصره ۱۱: نحوه اخذ درس کارآموزی به شرح ذیل می‌باشد:

(الف) انجام کارآموزی به‌منظور بالا بردن سطح کیفی و کمی کارآموزی در بازه تابستان تاکید می‌شود.

(ب) در صورتی که دانشجو مایل به انجام کارآموزی در طول ترم تحصیلی باشد، اخذ درس کارآموزی صرفاً با تشخیص گروه و موافقت دانشکده با رعایت موارد زیر بلامانع است:

(۱) در صورتی که محل کارآموزی در محدوده شهرستان شاهرود باشد، مجموع واحدهای اخذشده به‌علاوه واحد کارآموزی برای کارآموزی‌های نیم و یک واحدی حداکثر ۱۷ واحد و برای کارآموزی‌های دو واحدی حداکثر ۱۵ واحد تعیین می‌شود.

(۲) در صورتی که محل کارآموزی در محدوده استان سمنان باشد، مجموع واحدهای اخذ شده به‌علاوه کارآموزی حداکثر ۱۳ واحد تعیین می‌شود.

(ج) اخذ واحدهای کارآموزی در نیم‌سال دوم سال تحصیلی و انجام کارآموزی در بازه تابستان: در این صورت دانشجو مجاز به اخذ حداکثر واحد ترمی با احتساب واحد کارآموزی می‌باشد.

(د) اخذ واحد کارآموزی در ترم آخر جهت دانش‌آموختگی: چنانچه شروع انجام کارآموزی در همان ترم به‌همراه سایر واحدهای باقیمانده باشد، رعایت حدنصاب بند (ب) الزامی است. چنانچه شروع و انجام کارآموزی از نیم‌سال بعدی یا بازه تابستان باشد، دانشجو مجاز به اخذ کلیه واحدهای باقیمانده با احتساب کارآموزی (حداکثر ۲۴ واحد) می‌باشد.

تبصره ۱۲: حداکثر زمان ثبت نمره کارآموزی در سنوات مجاز تحصیلی به شرح ذیل می‌باشد:

- در صورت اخذ درس کارآموزی در نیم‌سال اول تا پایان اسفندماه همان سال
- در صورت اخذ درس کارآموزی در نیم‌سال دوم تا پایان شهریورماه همان سال
- در صورت اخذ درس کارآموزی در ترم تابستان تا پایان آبان‌ماه همان سال

تبصره ۱۳: ثبت نمره درس پروژه طبق برنامه زمان‌بندی سایر دروس انجام خواهد شد. در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آن در طول یک نیم‌سال تحصیلی میسر نباشد، به‌جز پروژه‌های یک واحدی درس ناتمام اعلام می‌گردد. دانشجو باید درس مذکور را در نیم‌سال بعدی (بدون پرداخت شهریه) اخذ و اعلام نمره درس فوق در نیم‌سال دوم اخذ، طبق زمان‌بندی سایر دروس می‌باشد. درس مذکور که در نیم‌سال دوم اخذ می‌شود در سقف ۲۰ واحد انتخابی دانشجو محاسبه می‌گردد.

تبصره ۱۴: مهلت ثبت نمرات دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شوند و یا درس عملیات صحرائی در نیم‌سال اول قبل از انتخاب واحد نیم‌سال دوم و در نیم‌سال دوم تا پایان اعلام نمرات

نیم‌سال مذکور می‌باشد. لیست دروس مشمول این تبصره باید قبل از برگزاری امتحانات پایان نیم‌سال با تایید رئیس دانشکده به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی ارسال شود.

تبصره ۱۵: دانشکده‌ها باید با عنایت به تبصره ۱۲ و ۱۳ نسبت به اخذ گزارش اسامی دانشجویانی که نمرات دروس کارآموزی، پروژه و دروس معرفی به استاد آنها در زمان مقرر اعلام نگردیده، اقدام و لیست افراد مذکور را جهت حذف درس در سیستم گلستان در پایان هر نیم‌سال به اداره کل آموزش ارسال نمایند.

تبصره ۱۶: عملیات پایان ترمیم در سیستم گلستان حداکثر ۱۰ روز پس از پایان حذف و اضافه در هر نیم‌سال صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱۷: بازه تابستان، به‌عنوان نیم‌سال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین‌نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.

تبصره ۱۸: نمرات دانشجو در نیم‌سالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیم‌سال کمتر از ۱۲ کسب کند، آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیم‌سال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۱۹: دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۲۰: در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می‌تواند آن دو درس را به‌صورت معرفی به استاد در آن نیم‌سال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۲۱: چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۲۰ این ماده بخش نظری آن درس را به‌صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

تبصره ۲۲: انتخاب دروس عملی-نظری که قبلاً اخذ نشده باشد و همچنین دروس صرفاً عملی به‌صورت معرفی به استاد ممنوع است.

تبصره ۲۳: دانشجوی قهرمان مجاز خواهد بود به‌شرط حضور در اردو یا مسابقات و دارا بودن سایر شرایط قانونی در آخرین نیم‌سال برای دانش آموختگی، حداکثر سه عنوان درسی تا سقف ۶ واحد را به‌شکل

معرفی به استاد در آن نیم‌سال یا بازه تابستان بگذراند.

ماده ۱۸. دانشجو می‌تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیم‌سال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین‌شده در تقویم آموزشی، حذف کند.

تبصره ۱: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به‌عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیم‌سال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی‌شود.

تبصره ۲: در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تأیید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه (تبصره ۱ ماده ۶)، میزان پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره ۳: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیم‌سال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشکده قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره ۴: دانشجو باید تقاضای حذف تمام دروس یک نیم‌سال تحصیلی خود را حداکثر تا یک هفته قبل از شروع امتحانات ضمن ثبت در سامانه آموزشی گلستان شخصاً و به‌صورت کتبی به مدیر گروه مربوط ارائه نماید.

ماده ۱۹. دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیم‌سال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: دانشجو باید تقاضای مرخصی خود را حداکثر تا روز ثبت‌نام در هر نیم‌سال تحصیلی در سامانه آموزشی گلستان ثبت نماید.

تبصره ۲: در صورت ثبت‌نام، درخواست مرخصی برای آن نیم‌سال قابل پذیرش نبوده و دانشجو می‌تواند در صورت ضرورت نسبت به حذف تمام دروس اقدام نماید.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذیربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور)،

کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجوی در دوره تحصیلی کارشناسی فقط یک‌بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱: در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این شیوه‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۲: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

تبصره ۳: عدم ثبت‌نام دانشجو در رشته جدید در وقت معین به‌منزله انصراف از تغییر رشته تلقی شده و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می‌شود.

ماده ۲۱: تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه‌حضور و حضوری، و از نیمه‌حضور به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است، ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۲۲: دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به‌عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به‌صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه‌نامه مصوب وزارت اقدام نماید.

ماده ۲۳: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱: در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳: مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف‌نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

ماده ۲۴: ملاک دانش آموختگی برای دوره کارشناسی پیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیم‌سال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد. در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۵: تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ماده ۲۶: این شیوه‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. آگاهی از مفاد این شیوه‌نامه برای دانشجویان مشمول الزامی بوده و عدم اطلاع موجب سلب مسئولیت دانشجو نخواهد شد. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۲۷: این شیوه‌نامه با یک مقدمه، ۲۷ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۲۵۳ شورای آموزشی مورخ ۱۴۰۲/۸/۲۰ تصویب و در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ به تایید شورای دانشگاه رسید.

پیوست شماره ۱ شیوه‌نامه

(تعاریف)

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت است.

آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه عمومی دولت) است.

مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به‌واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه به‌کارگیری می‌شود.

دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت‌نام کرده و به تحصیل مشغول است.

دانش‌آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.

دانشجوی قهرمان: دانشجوی شاغل به تحصیل در دانشگاه که هنگام استفاده از مزایای این شیوه‌نامه در اردوهای آمادگی و انتخابی حضور داشته یا به‌عنوان عضو تیم ملی دانشجویان برای شرکت در یکی از رویدادهای معرفی شده از طرف امور مشترک فدراسیون‌ها و باشگاه‌های وزارت ورزش و جوانان یا فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی انتخاب و اعزام شود. به استناد نامه شماره ۱۲۰/۲۴۰۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۳ رییس سازمان امور دانشجویان، رویدادهای معتبر برای برخورداری از تسهیلات این شیوه‌نامه در دوره کارشناسی شامل بازی‌های المپیک، بازی‌های آسیایی، یونیورسیاد جهانی دانشجویان، مسابقات قهرمانی دانشجویان جهان، قهرمانی دانشجویان آسیا، قهرمانی آسیا و قهرمانی جهان می‌باشد.

حضور: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به‌صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.

نیم‌سال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.

برنامه درسی: مجموعه به‌هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.

واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین‌نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تعیین می‌شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی اجرا می‌شود.

مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیم‌سال، بر حسب مقررات دوره تحصیلی کارشناسی،

میانگین کمتر از حد نصاب تعیین‌شده در آن دوره را کسب کرده باشد.

رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به‌لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.

کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به‌منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

مجموعه امتحانی: منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به‌منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

راهنمای آموزشی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجویان در دوره کارشناسی باشد.